

Gastles Caviagedrag
voor
Zone College
14 april 2021

Thera Kuper-Heij
Tinley Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Knaagdier / Rodentia

- 40% van alle zoogdieren
- Op alle continenten (beh. antarctica)
- In bomen, onder de grond en in zoet water
- Meest actief in nacht en schemering
- Gebit: doorgroeiende tanden en kiezen
- Knagen moet!

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Mara:
9 kg

Door Svdmolten - Eigen werk, CC BY 2.5,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2551664>

Capibara:
35-66 kg

Door Paul Hermans - Eigen werk, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10879879>

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Cavia is een knaagdier, Konijn niet

KONIJN (Lagomorpha)

- Haasachtige
- 4 doorgroeiende snijtanden + 2 stifttanden in de bovenkaak
- Hooi = noodzakelijk voor slijten
- Knagen met tanden = soortgeen gedrag vooral bij foerageren en graven
- Diasteem en 22 doorgroeiende kiezen
- Eten door ronddraaiende bewegingen, waarbij de stifttanden helpen bij de slijtage
- Gespletten lip

CAVIA (Rodentia)

- Knaagdier
- 4 doorgroeiende snijtanden
- Knagen met tanden = noodzakelijk voor slijten
- Diasteem en 16 doorgroeiende kiezen
- Kauwen met kiezen, door horizontale beweging van de kaken, waarbij de onderkaak van voor naar achter beweegt en ook een beetje van links naar rechts.
- Sterke kaakspieren: knagen om gebit te slijten

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Cavia eet

© Nicole Macintosh @theneedlepop

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Konijn eet

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

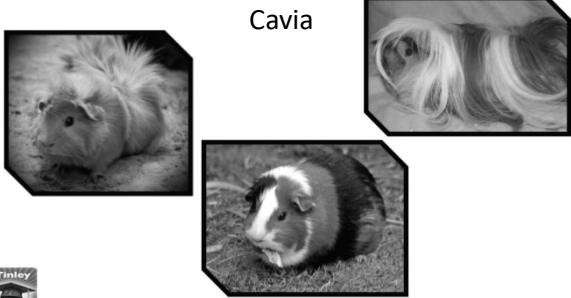
Hoeveel tenen heeft een Cavia?

Voorpoot cavia Achterpoot cavia

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Cavia

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Skinny Cavia

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Lopen, rennen, springen Let goed op de lengte van de poten!

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Voortplanting

- Draagtijd 65-70 dagen
- Geen nest maken
- Snelle bevalling
- **Nestvlieders**
- Direct ook vast voedsel
- 1 mnd zogen: over jongen heen staan
- Na 4 wk geslachtsrijp

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Ontwikkeling van gedrag

Samenspel tussen aanleg en ervaring.
Genetische invloed
Opvoeding van moeder: leren tot welk diersoort je behoort

Socialisatie door mensen: de cavia in de mensenwereld
Gevoelige periode: vlak na de geboorte + een paar weken
Open mind om met nieuwe prikkels om te gaan

 Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Socialisatie vermindert neophobia (angst voor nieuwe stimuli)

Habituatie = gewenning:

- Geuren
- Geluiden
- Huishoudelijke apparatuur
- Dieren
- Onweer en vuurwerk
- Gillende kinderen
- **Hanteren**

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Oppakken

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Socialisatieperiode

Bij cavia's niet gemakkelijk:

- Roofdier
- Nestblijver
- **Prooidier**
- **Nestvlieder**

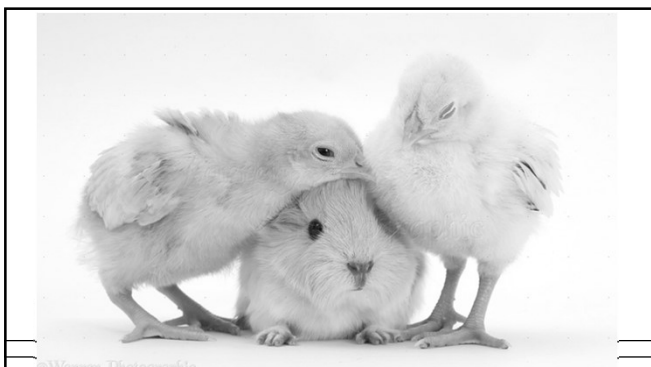

Waar zit de moeilijkheid?

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Vluchtdier, Prooidier, Groepsdier

Fight-freeze-flight response

- iets onbekends zien: **wegrennen/vluchten**
- iets onbekends horen: **verstijven/bevriezen**

Gedragssynchronisatie is belangrijk

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Zintuigen

- Cavia hoort heel goed, veel beter dan de mens, vooral hoge tonen.
- Cavia heeft het zicht van een vluchtdier: recht voor de neus slecht, verder rondom alle kanten
- Cavia's zien alle kleuren
- Cavia ruikt beter dan de mens
- Tastharen langs bek

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Soorteigen gedrag cavia

- Communicatie via geuren en geluiden
- Knagen
- Sociaal gedrag
- Wegkruipen in beschutting bij gevaar
- Foerageren op beschutte plaatsen
- Paadjes door het hoge gras, in rijtjes achter elkaar aan wandelen.

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Communicatie

- Reuk is erg belangrijk; feromonen geven informatie
- Een spoor trekken, sleetje rijden, met peri-anaal (perineal)-klier.
- Dominant dier produceert meer secretie uit peri-anaal klier.
- Urine markering

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Geluiden

* Hoge piepgeluiden:
Samen babbelen, of er komt eten aan!

* Donkere knorgeluiden:
Dreigen of geïrriteerd

* Harde hoge geluiden:
opwinding

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Dominant gedrag

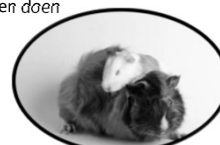
- Met de schouder duwen
- Met achterwerk duwen
- Voorop lopen
- Anderen pakken voer niet af

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Leefwijze

- Schuw
- Droge grazige streken
- Groepen van 5-10
- Beschutting in hollen
- Alles samen *doen*

- Tegen elkaar aanliggen
- Neuzen dezelfde kant of juist tegengesteld
- Cavia pups liggen over de moeder heen

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Cavia Treintje

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Sociaal gedrag: samen eten, samen opvoeden

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Wild versus Tam

Christina Kunzl & Norbert Sachser
(universiteit Munster)

	WILD	TAM
Sociaal gedrag/lich verz.	-	+
Verleidingsgedrag	-	+
Vocalisaties	+	-
Agressie tegen soortgenoten	+	-
Aandacht voor omgeving	+	-
Exploratie	+	-
Stress als reactie op omgeving	+	-

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Hoeveel slaapt een cavia?

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Tinley
Dier en Gedrag Academie

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

lichaamstaal

Angst

Alert

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Lichaamstaal

- Popcornen: speels, opwinding
- Pups vaker dan volwassenen

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Dreigen

Geur afzetten

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Hoe wil een cavia wonen

Voldoende ruimte

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Cavia-village

Lange ruimte of een vierkante ruimte
Huisjes en bruggetjes en laddertjes
Kunnen lopen langs randen
Doorloopjes

Pas op met onzindelijkheid!

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Alternative Beddings for Guinea Pigs

*Article and photographs by Esmé Benschop, BVBA Nieuwland, België

Tinley Academie: hét kennisinsti

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

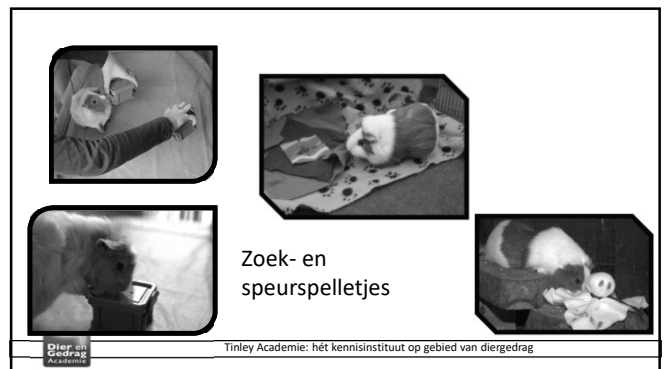
Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

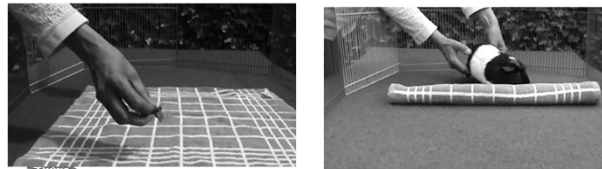
Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Leer cavia om zelf op je hand te gaan lopen

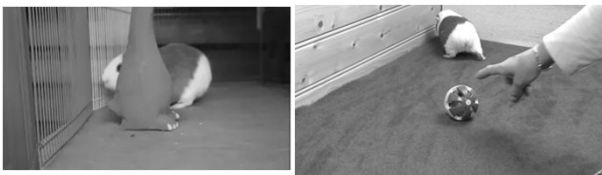
Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Handdoekrol

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Bal duwen

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag

Dank je wel voor de aandacht!

Vragen??

www.tinleyacademie.nl

Tinley Academie: hét kennisinstituut op gebied van diergedrag